

Ystads kommun

Plan mot kränkande behandling

Aktiverande - Vad vi vill uppnå

Program

Är vägledande och beskriver önskvärd utveckling av verksamheten.

Strategi

Utgör grund för prioritering och beskriver hur kommunen ska uppnå uppsatta mål inom ett område.

Plan

Konkreta mål och åtgärder och svarar på vad, vem, när och hur.

Normerande - hur vi ska tänka och göra

Förhållningssätt

Vägleder och klargör Ystads kommuns övergripande syn och inställning till något.

Riktlinje

Säkerställer ett korrekt agerande och god kvalitet vid handläggning och utförande.

Rutin

Anger hur en fråga ska hanteras eller hur ett uppdrag ska verkställas.

Övrig dokumentinformation

Medverkande	
Dokumentet gäller för	
Gäller fr o m – t o m	
Fastställd av	
För revidering ansvarar	
Ärendenummer	
Ansvarig för uppdatering	

Innehåll

1. Förskolans/skolans uppdrag	4
1.1 Skollagen	4
1.2 Diskrimineringslagen	4
1.3 FNs barnkonvention	4
2. Grunduppgifter	5
2.1 Verksamheter som omfattas av planen.....	5
2.2 Planens framtagande	5
2.3 Barns/elevs delaktighet.....	5
2.4 Planens förankring	5
2.5 Utvärdering.....	5
2.6 Förskolans/skolans vision	5
3. Begrepp och definitioner	6
3.1 Diskrimineringsgrunder.....	6
3.2 Trakasserier och sexuella trakasserier	6
3.3 Kränkande behandling	6
3.4 Mobbning	6
4. Främjande arbete	7
5. Kartläggning	8
6. Resultat av kartläggning och analys av föregående läsår samt fokusområden/ mål för läsåret.....	9
7. Förebyggande arbete.....	10
8. Åtgärdande arbete	11
8.1 Rutiner för akuta situationer	11
8.2 Rutin för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks.....	11
8.2.1 Av annat barn/elev	11
8.2.2 Av personal	11
8.3 Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman	11
9. Denna plan kompletteras med	12
Konsekvenstrappa	12
Trivselregler	12
Riktlinjer Trygghet och studiero	12
Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman via DraftIT	12
10. Checklista	13
11. Stödmaterial	14

1. Förskolans/skolans uppdrag

Huvudmannen ska se till att det en gång per år, för varje särskild verksamhet, upprättas en plan mot kränkande behandling. Det övergripande syftet med planen är att förebygga och motverka kränkande behandling, och tanken är att planen ska vara "levande" i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. För att planen ska fungera på ett ändamålsenligt sätt är det, enligt förarbetena, viktigt att den utformas utifrån verksamhetens egna behov.

Planen mot kränkande behandling ska alltid innehålla

- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever
- en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redogörelse för hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts.

Enligt förarbetena bör planen vidare innehålla rutiner för både akuta situationer och uppföljande insatser, ansvarsfördelning samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras.

Barn och elever ska medverka i arbetet med att upprätta, följa upp och se över verksamhetens plan mot kränkande behandling. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Även vårdnadshavare bör, enligt uttalanden i förarbetena, göras delaktiga i detta arbete.

1.1 Skollagen

[Skollag \(2010:800\) Svensk författningssamling 2010:2010:800 t.o.m. SFS 2022:1319 - Riksdagen](#)

[Förordning \(2006:1083\) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling Svensk författningssamling 2006:2006:1083 t.o.m. SFS 2016:1011 - Riksdagen](#)

[Microsoft Word - Skolansvar-prop-20 okt.doc \(regeringen.se\)](#)

1.2 Diskrimineringslagen

[Diskrimineringslag \(2008:567\) Svensk författningssamling 2008:2008:567 t.o.m. SFS 2022:848 - Riksdagen](#)

1.3 FNs barnkonvention

[Läs hela Barnkonventionen - UNICEF Sverige](#)

2. Grunduppgifter

2.1 Verksamheter som omfattas av planen

2.2 Planens framtagande

2.3 Barns/elevs delaktighet

2.4 Planens förankring

2.5 Utvärdering

2.6 Förskolans/skolans vision

3. Begrepp och definitioner

3.1 Diskrimineringsgrunder

De sju diskrimineringsgrunderna i arbetet mot diskriminering:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning eller
- ålder.

3.2 Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Det kan handla om kommentarer, nedsättande skämt, gester eller utfrysning.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

3.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt skollagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Det framgår av förarbetena till bestämmelserna. I förarbetena anges också att den som kränker någon måste förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Det är viktigt att komma ihåg att det kan vara svårt för ett barn eller en elev att förmedla sin känsla av att ha blivit kränkt. Särskilt yngre barn kan ha svårt att sätta ord på sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna. Barnet eller eleven kan därför behöva ta hjälp av personalen i verksamheten.

3.4 Mobbning

Det är mobbning när någon blir dåligt behandlad flera gånger av samma personer. Det kan handla om utfrysning, elaka kommentarer, hot eller andra kränkningar. Ibland är mobbningen brottslig.

4. Främjande arbete

5. Kartläggning

6. Resultat av kartläggning och analys av föregående läsår samt fokusområden/ mål för läsåret

7. Förebyggande arbete

8. Åtgärdande arbete

8.1 Rutiner för akuta situationer

8.2 Rutin för att utreda och åtgärda när barn/elev kränks

8.2.1 Av annat barn/elev

8.2.2 Av personal

8.3 Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman

9. Denna plan kompletteras med

Konsekvenstrappa	
Trivselregler	
Riktlinjer Trygghet och studiero	
Arbetsgång utredning och anmälan till huvudman via DraftIT	

10. Checklista

Aktivitet	Genomfört
Planen är tidsatt (start- och slutdatum)	
Planen är daterad och det framgår vem som är ansvarig	
Tidigare utvärderingar ligger till grund för den nya planen	
Planen är framtagen i samarbete med barn- och elever	
Barnchecklistan är genomgången	
Planen är upprättad i samverkan mellan skolledning och personal	
Elevhälsan har varit delaktig	
Kartläggning är gjord på organisations-, grupp- och individnivå	
Den fysiska miljön är beaktad	
Medarbetares kompetensutveckling är beskriven	
Det fortlöpande arbetet dokumenteras	
Främjande insatser finns beskrivna	
Förebyggande insatser finns beskrivna	
Rutin för anmälan till rektor finns och följs	
Rutin för anmälan till huvudman finns och följs	
Planen finns på skolans/förskolans hemsida	

11. Stödmaterial

[Skapa trygghet för lärande \(skolverket.se\)](#)

[Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda \(skolverket.se\)](#)

[Åtgärder mot kränkande behandling - Skolverket](#)

[Skolors arbete med trygghet och studiero \(skolinspektionen.se\)](#)

[Aktiva åtgärder mot diskriminering i förskola och skola | DO](#)